

Suomen Kuurosokeat ry:n lausunto esteettömyysdirektiiviin 19.8.2021

Kuurosokeille ja kuulonäkövammaisille itsenäinen liikkuminen, osallistuminen ja päätöksenteko ovat perusasioita. Valmistelussa pyydämme kiinnittämään huomiota erityisesti seuraaviin asioihin:

Rakennettu ympäristö

Kyky toimia itsenäisesti edellyttää, että kauppakeskuksissa, virastoissa, uimahalleissa ym. on kiinnitetty huomiota häikäisemättömään ja tasaiseen valaistukseen, akustiikkaan ja induktiosilmukoihin sekä kontrasteihin. Nämä asiat huomioiden näkövammaisen pystyy lukemaan opastekyltit, erottaa ovet seinistä ja voi liikkua turvallisesti portaissa. Näkemistä haittaa näkövammaan usein liittyvä hidas mukautuminen eri valaistuksiin ja toisaalta hämäräsokeus sekä vaikea häikäisy. Portaiden, oviaukkojen ja kulkureittien havaitseminen on helpompaa, kun käytetään reunamerkeitä, joissa on hyvät kontrastit. Erilaisia kuulon apuvälineitä käyttäville kaikuisassa tilassa puheen ymmärtäminen heikentyy. Esimerkiksi vastaanottoaulassa pöytään asennettu induktiosilmukka helpottaa virkailijan puheen kuulemistä selvästi.

Verkko- ja etäpalvelut

Laitteiden ja sovellusten on oltava yhteensopivia kuulonäkövammaisten käyttämien apuvälineiden kanssa. Laitteet, ohjelmistot ja apuvälineet päivittyvät nopeasti, joten kuurosokeilla ja kuulonäkövammaisilla on tarve jatkuvaan käytönopetukseen. Käytämme verkkopalveluja tietokoneilla ja mobiililaitteilla, apuvälineinä mm. ruudunlukijat ja pistenäytöt, joita käytetään yhdistettynä kuulokojeisiin tai sisäkorvaistutteisiin. Lisäksi tarvitaan visuaalisten elementtien, kuvien ja videoiden sanallistamista. Sivustojen helppokäyttöisyys ja selkokielisyys madaltavat kynnystä ottaa uusi palvelu käyttöön.

Verkkopalvelujen rinnalla on säilytettävä muut asiointimahdollisuudet, kuten henkilökohtainen käynti, sähköposti tai asiointi puhelimitse. Rekisteröitymistä tai vahvaa tunnistautumista edellyttävät palvelut ovat osalle kuurosokeita ja kuulonäkövammaisia esteellisiä, sillä laitteita ja ohjelmia ei osata käyttää tai niitä ei ole. Tällainen palvelu on mm. 112-hätätekstiviestipalvelu nykyisellään.

Muut palvelut

Itsepalveluautomaatit odotusauloissa, liikennevälineissä ja kassoilla tulee muuttua sellaisiksi, että visuaalinen käyttöliittymä huomioi alentuneen kontrastinäön ja antaa äänipalautteen. Esimerkiksi julkisessa liikenteessä automaattien sijoittelu ja toimintalogiikka tulisi yhtenäistää. Lisäksi vaikeavammaisille tulisi tarjota mahdollisuus ilmaiseen julkiseen liikenteeseen koko maassa, jolloin maksutapojen ja hintojen selvittäminen ei muodostu itsenäisen liikkumisen esteeksi.

Oikeussuojakeinot

Palvelua tai tuotetta koskevassa palautteen annossa tai valituksen teossa on myös huomioitava monikanavaisuus: palautteen antaminen suullisesti, lomakkeella tai sähköisesti sekä viittomakielellä.

Suomen Kuurosokeat ry on ilmoittanut etukäteen halukkuudesta pitää puheenvuoro tilaisuudessa 25.8.2021.

Suomen Kuurosokeat ry

oikeuksienvälvönnän työryhmä

Yhteystiedot: Milla Lindh, järjestöohjaaja

milla.lindh@kuurosokeat.fi

0407749207